

Lampe, Wiktor

Wspomnienia pośmiertne T. N. W. : Zdzisław Macierewicz (1907-1949)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 42, 192-193

1949

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zdzisław Macierewicz

(1907 — 1949)

Dnia 11 listopada 1949 r. zmarł nieoczekiwanie w 42 roku życia Doc. Dr Zdzisław Macierewicz, pozostawiając w sercach osób, które go znały, uczucie głębokiego żalu z powodu dotkliwej straty nie tylko człowieka pełnego sił i energii, ale i dobrze zapowiadającego się badacza naukowego. — Zdzisław Macierewicz po ukończeniu szkoły średniej w 1926 r. zapisał się na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersytetu Warszawskiego. Tytuł magistra chemii uzyskał w 1925 r. po wykonaniu nagrodzonej przez Wydział pracy dyplomowej i zdaniu egzaminów. W tym samym roku został mianowany asystentem w Zakładzie Chemii Organicznej U.W., gdzie opracował doświadczalnie tezę doktorską na temat: „Synteza laktonu, substancji macierzystej jangoniny“. Pomyślnie zdany egzamin z odznaczeniem na wiosnę 1939 r. dał mag. Macierewiczowi tytuł doktora chemii. W 1945 r. habilituje się na Wydz. Mat.-Przyr. U.W. z chemii organicznej, prowadzi wykłady z tej dziedziny, uwzględniając w prelekcjach specjalnych nowsze zdobycze naukowe, w szczególności zastosowania teorii elektronowej do tłumaczenia reakcji związków węgla. Jako adiunkt Zakładu Chemii Organicznej zajmuje się z poświęceniem własnego czasu odbudową powojenną Zakładu Chemii Organicznej.

Niestrudzony pracownik i świetny organizator znajduje czas na prowadzenie badań doświadczalnych. Był kierownikiem dwóch wykonanych już prac magisterskich, dwie dalsze były w toku. Trzy ogłoszone, oraz cztery będące w druku prace badawcze docenta Macierewicza miały za podstawę zagadnienia, związane z jego tezą doktorską i tyczyły się budowy jangoniny, substancji naturalnej, występującej w roślinie *Macropiper Methysticum*.

Badania naukowe w obrębie Zakładu nie były jedynym przedmiotem zainteresowań ś.p. Zmarłego, pracował jednocześnie z P.Z. Higieny, był również członkiem Rady Naukowej tej instytucji. Żywy umysł doc. Macierewicza interesował się również aktualnymi zagadnieniami biologicznymi. Sprawie terapii raka poświęcał dużo uwagi.

Działalność publicystyczna nie była doc. Macierewiczowi obca: brał udział w cyklu odczytów zorganizowanych przez Naczelną Organizację Techniczną. Wygłoszony przez niego referat w bardzo aktualnej sprawie: „Zdolność do reakcji związków organicznych w świetle teorii elektronowej“ ukazał się w 1948 r. w druku.

Żywo współpracował z organizacjami dobra publicznego. Był członkiem korespondentem Tow. Nauk. Warsz. Na posiedzeniach Wydz. III referował wykonane przez siebie prace. Sekretarzował w Pol. Tow. Chemicznym i był bardzo czynnym członkiem zarządu tego stowarzyszenia. Był sekretarzem Rady Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego U.W. Rokował wielkie nadzieje, byłby prawdopodobnie osiągnął niezadługo samodzielne stanowisko w jednej z wyższych uczelni warszawskich, — niestety nie doczekał tego momentu.

Chemia polska utraciła badacza o żywym, samodzielnym umyśle, wytrawnego eksperymentatora, energicznego i sumiennego badacza, umiejącego konkretnie wprowadzić w czyn zamierzenia naukowe. Był to człowiek pracowity, dobry wykładowca i pedagog, lubiany przez młodzież.

W twardym znoju życia codziennego dążył do swego ideału, szedł zwycięsko po szczeblach kariery naukowej, zyskując uznanie dla swego uzdolnienia i kwalifikacji naukowych. Zabrakło człowieka, który poważnie odnosił się do swych obowiązków naukowych, a strata ta jest tym boleśniejsza, że wojna dotkliwie przerzedziła szeregi badaczy naukowych, a chemików w szczególności.

Cześć jego pamięci!

Wiktor Lampe

Sławomir Miklaszewski

(1875 — 1949)

W dniu 5 stycznia 1949 roku w wieku 74 lat zmarł Sławomir Miklaszewski.

Po ukończeniu Gimnazjum III w Warszawie zapisał się na Oddział Przyrodniczy Wydziału Fizyko-Matematycznego Uniwersytetu Warszawskiego. W 1899 r. uzyskał stopień nau-